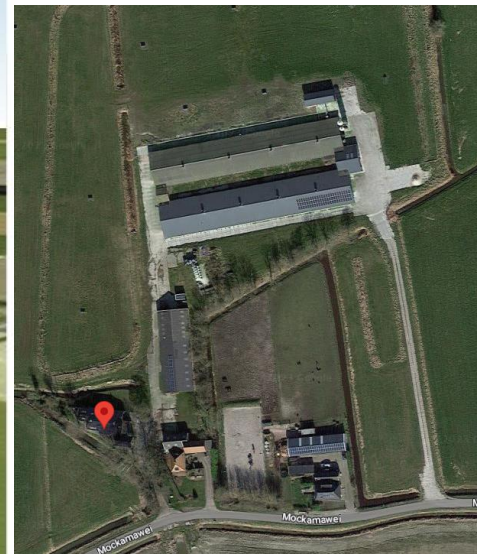
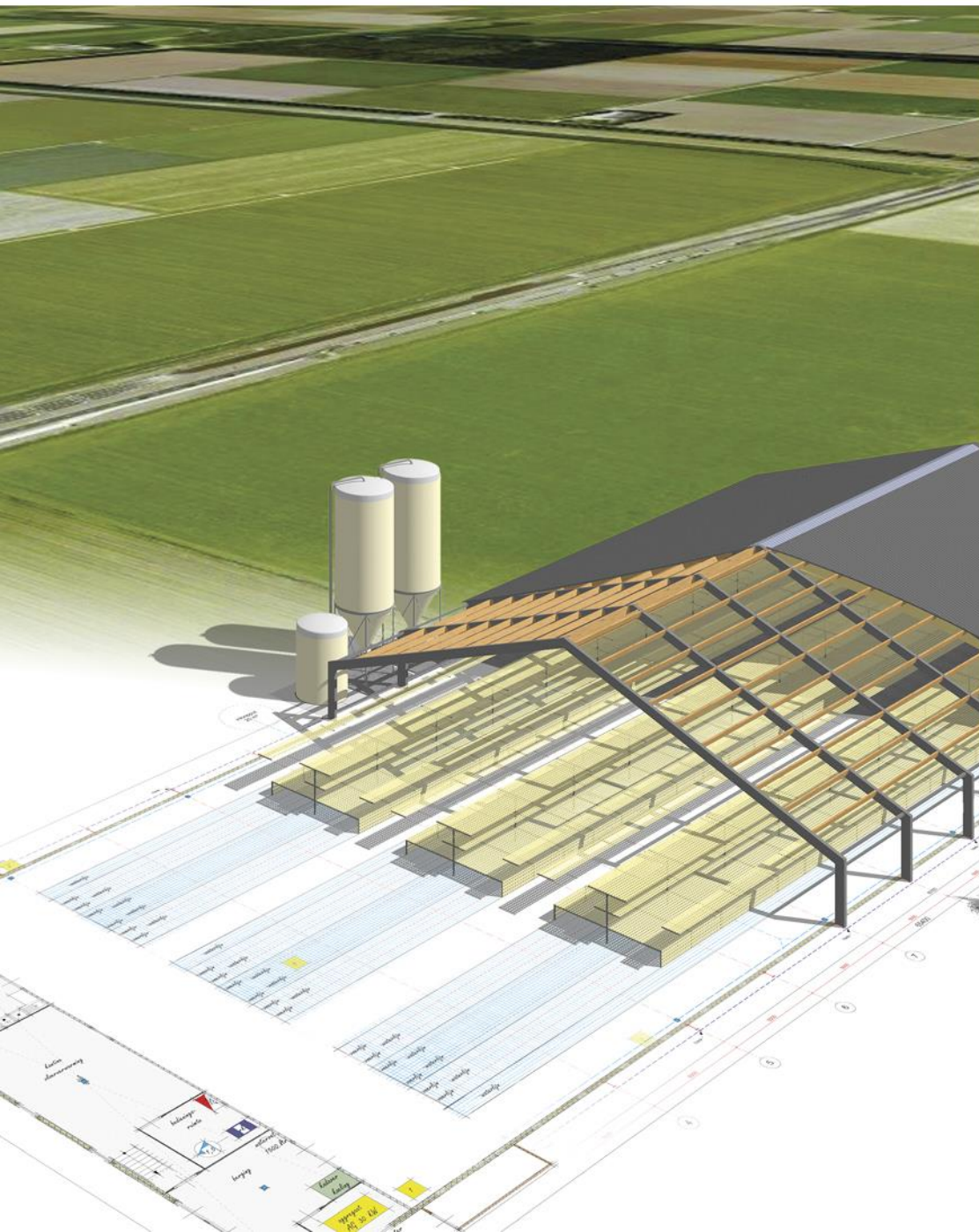

Mockamawei 18 Aalsum

Ruimtelijke
onderbouwning

AGRA-MATIC

ADVIES MILIEU BOUW

Ruimtelijke onderbouwing

locatie
Mockamawei 18
9121 CM Aalsum

Agra-Matic B.V.
Adviseur
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: juli 2023
Status: definitief

INHOUD

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Ligging besluitgebied	2
1.3	Leeswijzer	3
2	Planbeschrijving	4
2.1	Huidige situatie	4
2.2	Gewenste situatie	4
2.3	Landschappelijke inpassing.....	6
3	Beleidskader	8
3.1	Provinciaal beleid.....	8
3.1.1	Omgevingsvisie Fryslân 2020 – De romte diele	8
3.1.2	Verordening Romte Fryslân 2014.....	9
3.2	Gemeentelijk beleid	9
3.2.1	Bestemmingsplan Butengebied Dongeradeel.....	9
3.2.2	Goede ruimtelijke ordening	11
4	Omgevingsaspecten	13
4.1	Milieu.....	13
4.1.1	MER-beoordelingsnotitie	13
4.1.2	Bedrijven en milieuzonering	13
4.2	Geurhinder	15
4.3	Luchtkwaliteit	17
4.4	Geluid.....	19
4.5	Externe veiligheid	20
4.6	Ecologie	21
4.6.1	Soortenbescherming	23
4.7	Waterparagraaf	23
4.8	Dier- en volksgezondheid	24
5	Uitvoerbaarheid	26
5.1	Economische uitvoerbaarheid	26
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	26
6	Conclusie	27

Bijlage 1 Situatiekening	28
Bijlage 2 Geur	29
Bijlage 3 Fijnstof	30

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Aan de Mockamawei 18 in Aalsum exploiteert initiatiefnemer een pluimveehouderij. Op het bedrijf zijn, naast de bedrijfswoning met bijgebouwen, diverse agrarische bedrijfsgebouwen aanwezig. De pluimveestallen op het bedrijf bieden ruimte voor het houden van 15.000 legkippen elk. Tevens is er een ruimte voor eierverzameling en een loods voor opslag van droge pluimveemest. Conform de Omgevingsvergunning van 3 mei 2018 mogen er 30.000 legkippen op het bedrijf worden gehouden. De dieren hebben de beschikking over een overdekte uitloop en over een buitenuitloop op de graslandpercelen nabij de stallen.

Op 9 juli 2019 is een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een omheining op het perceel. Na bezwaar en beroep heeft de Raad van State in hoger beroep op 22 juli 2022 uitspraak gedaan (ECLI:NL:RVS:2022:1752). De uitspraak houdt in dat het college van burgemeester en wethouders van gemeente Noardeast-Fryslân een nieuw besluit moet nemen op de aanvraag omgevingsvergunning van 23 april 2019, met inachtneming van wat in deze uitspraak is overwogen.

De initiatiefnemer wenst duurzaam te produceren, door de legkippen op het bedrijf meer leefruimte te bieden en ook buiten te kunnen laten scharrelen; een diervriendelijk en maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Om te zorgen dat de dieren niet overal naartoe gaan en met name niet op percelen van derden komen is het de bedoeling om een heining te plaatsen. Hierbij wordt rekening gehouden met graslandpercelen die daarvoor beschikbaar zijn en met de plaatsen waar de dieren niet moeten gaan scharrelen. De ruimtelijke impact van de heining is beperkt omdat deze niet hoger is dan 0,9 tot 1,8 meter en veelal aan het zicht onttrokken is door bestaande bebouwing en beplanting. Het aantal dieren binnen de inrichting blijft gelijk aan de vergunde situatie. De heining zal voor een deel binnen en voor een deel buiten het aangegeven bouwvlak komen te staan, zie de situatietekening in bijlage 1 'Bv-omheining'.

Het plan voor het plaatsen van de omheining is mogelijk in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan omdat:

- a. volgens artikel 3.2.7.c van het geldende bestemmingplan zal de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen ten hoogste 1,00 meter bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning(en) en/of bedrijfsgebouwen binnen de bouwvlakken ten hoogste 2,00 m zal bedragen. Omdat een deel van de terreinafscheidingen hoger zijn dan 1 meter (1,80 m) en deze buiten het bouwvlak worden gesitueerd is de aanvraag strijdig met de bouwregels.
- b. de heining mogelijk gebruikt wordt voor activiteiten die strijdig zijn met de bestemming "Agrarisch" zoals die buiten het aangegeven bouwvlak van toepassing is.

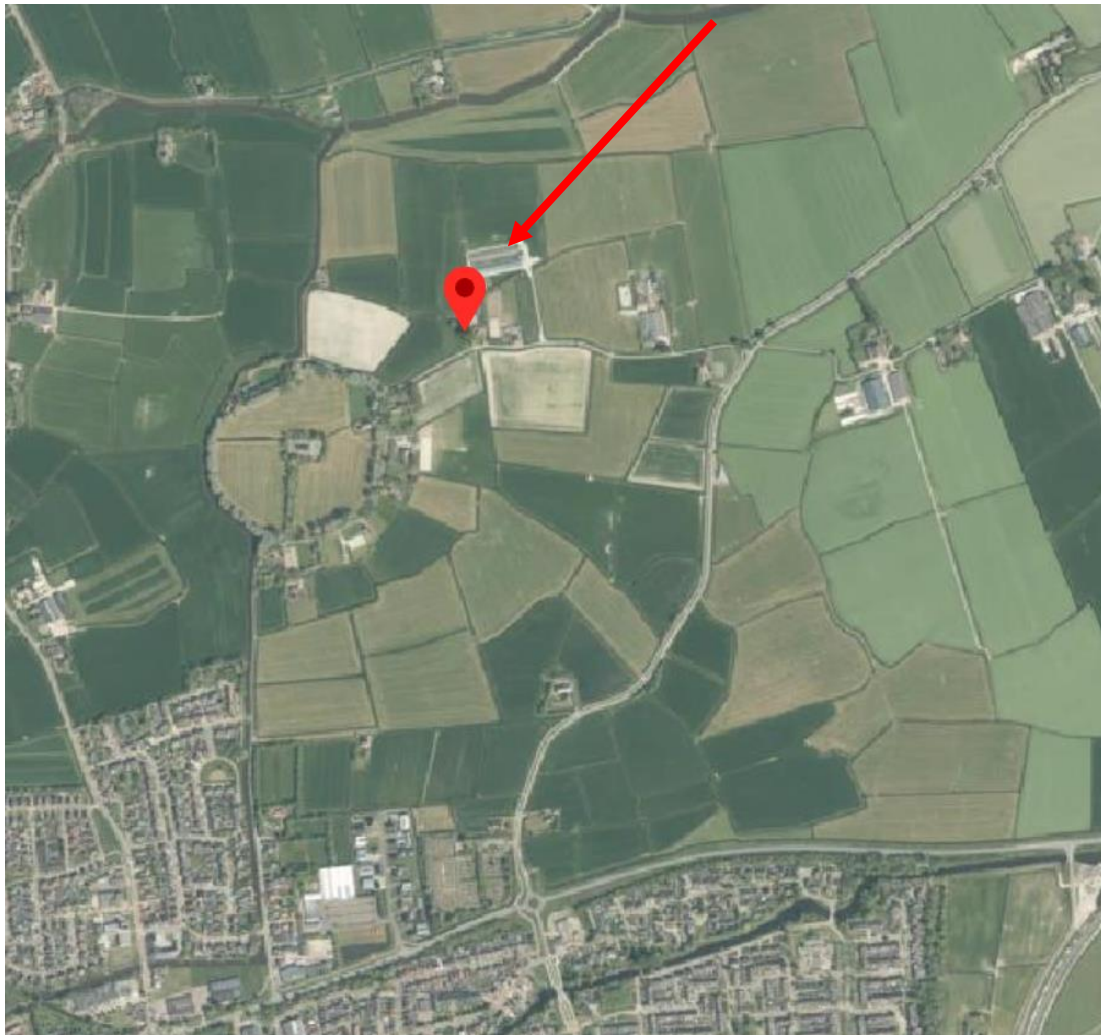
In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing. Hierin wordt inzicht gegeven in de aard en omvang van het project, de ruimtelijke effecten en de beleidsmatige motivering zodat opnieuw op de aanvraag omgevingsvergunning kan worden besloten.

1.2 LIGGING BESLUITGEBIED

Het besluitgebied is gelegen ter plaatse van het agrarische bedrijf aan de Mockamawei 18 in Aalsum, in het buitengebied van de gemeente Noardeast-Fryslân, in de provincie Friesland. Noardeast-Fryslân is een gemeente met ca. 45.601 inwoners (31 januari 2022, bron: CBS) en is op 1 januari 2019 ontstaan uit de gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadeel, Kollumerland en Nieuwkruisland. Binnen Friesland vormt de gemeente onderdeel van de streek Noordoost-Friesland.

Het bedrijf aan de Mockamawei 18 is gelegen op ca 250 meter van het dorp Aalsum en op ca 850 meter van de stad Dokkum.

Het besluitgebied is kadastraal bekend als gemeente Ee, sectie G, nummers 177, 178 en 186. Het is in eigendom bij initiatiefnemer. De luchtfoto (zie onderstaande figuur 1.1) toont de ligging van het besluitgebied – aangeduid met de rode pijl – in het buitengebied, nabij Aalsum en op afstand van Dokkum.

Figuur 1.1 Luchtfoto omgeving besluitgebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Rondom het agrarische bedrijf liggen agrarische gronden en zijn in de omgeving enkele agrarische bedrijven gelegen. De dichtstbijzijnde burgerwoning, Mockamawei 20, is op korte afstand van het aangegeven bouwvlak voor bedrijfsgebouwen gelegen. De meest dichtbijgelegen pluimveestal ligt op ca 100 meter van deze woning. De te realiseren omheining komt op 50 meter afstand van de woning Mockamawei 20. Alle andere burgerwoningen en bedrijven in de omgeving zijn op een grotere afstand gelegen.

Figuur 1.2 Percelen en bestemmingen in de omgeving besluitgebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 LEESWIJZER

De ruimtelijke onderbouwing bevat naast dit hoofdstuk, 5 andere hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige en de gewenste situatie. In hoofdstuk 3 komt het relevante beleid aan bod. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de relevante omgevingsaspecten en milieuaspecten beschreven. In hoofdstuk 5 komen de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid aan de orde. Hoofdstuk 6 bevat de conclusie.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Initiatiefnemer exploiteert een pluimveehouderij aan de Mockamawei 18 in Aalsum. Op het bedrijf zijn – naast de bedrijfswoning met bijgebouwen – diverse gebouwen (stal A, B, D en G) aanwezig als berging, opslag van droge pluimveemest, eierverzamelen en voor het huisvesten van legkippen. Bij besluit van 3 mei 2018 is een omgevingsvergunning verleend op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder i van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor het houden van 30.000 legkippen inclusief een additionele techniek voor mestopslag

Tevens is, in het kader van de Wet natuurbescherming, op 27 juli 2018 een vergunning verleend voor het houden van 30.000 legkippen met een additionele techniek voor de opslag van droge pluimveemest.

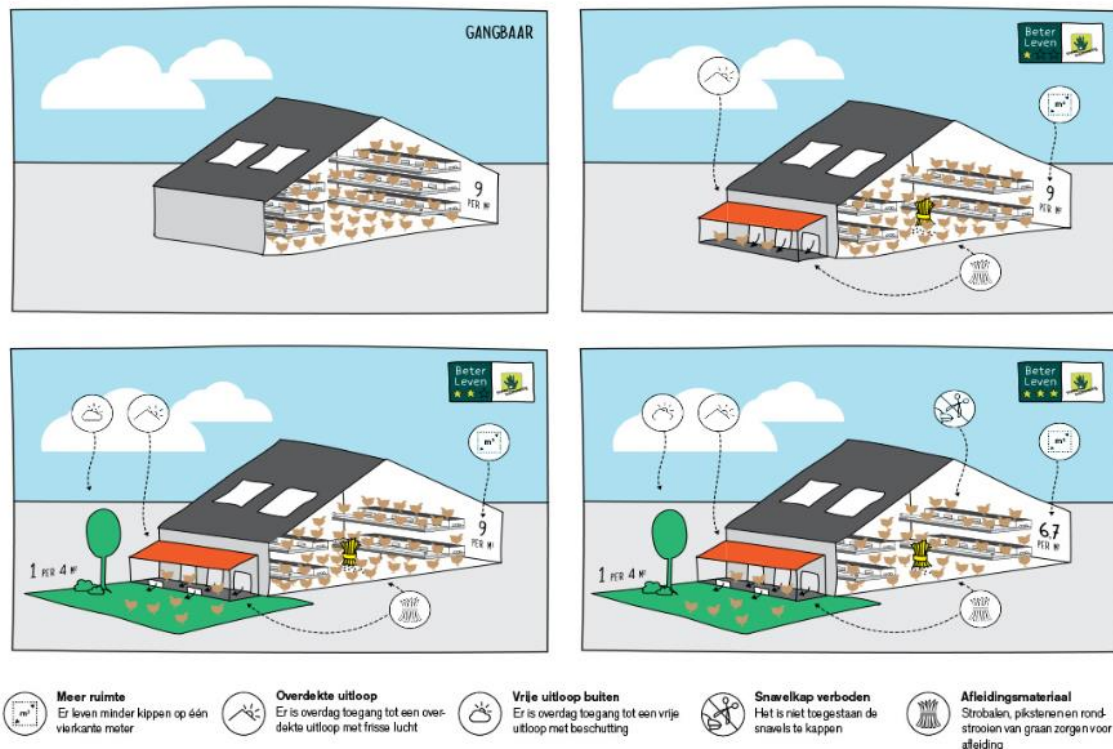
De stallen op het bedrijf zijn gelegen op circa 140 meter vanaf de openbare weg. Aan de noord-, oost- en westzijde is het bedrijf omgeven met grasland. Aan de zuidzijde is de openbare weg en twee burgerbestemmingen aan Mockamawei 20 en 22/24.

De initiatiefnemer streeft een toekomstgericht en levensvatbaar bedrijf na, waar dierenwelzijn hoog in het vaandel staat. Hiervoor moeten bedrijfseconomische keuzes worden gemaakt. Uitgangspunt is een toekomstbestendig bedrijf waar zowel op maatschappelijk verantwoorde als op bedrijfseconomisch rendabele wijze dieren gehouden kunnen worden om te voorzien in een veilige productie van humane voeding.

2.2 GEWENSTE SITUATIE

De consumentenmarkt is grillig en vraagt van producenten en leveranciers om scherp te letten op ontwikkelingen in deze markt. In de pluimveehouderij geldt dat evenzo voor nieuwe concepten in dier- en milieuvriendelijkheid. Al een flink aantal jaren is er een ontwikkeling naar het houden van legkippen dat voldoet aan de eisen van het 'Beter Leven keurmerk' van de dierenbescherming. Initiatiefnemer wil conform dit concept produceren en de dieren, naast een overdekte uitloop, ook de beschikking geven over een niet-overdekte uitloop. Daarvoor is het noodzakelijk dat de dieren over voldoende buitenruimte kunnen beschikken. In figuur 2.1 op de volgende pagina is het verschil tussen een gangbare bedrijfsvorm en een 1-, 2- of 3-ster concept gevisualiseerd.

LEGHENNEN

Figuur 2.1 Verschillen tussen de gangbare bedrijfsvorm en de 1-, 2- of 3-sterren concepten Beter Leven, bron: beterleven.dierenbescherming.nl

De ontwikkeling wordt noodzakelijk geacht om de continuïteit van het bedrijf te waarborgen. De uitloopruimte maakt het mogelijk om een betere concurrentiepositie te verwerven op de Nederlandse markt en niet eieren te hoeven produceren met legkippen die enkel binnen worden gehouden zodat voor de wereldmarkt moet worden geproduceerd. De doelstelling is om ter plaatse een duurzaam en levensvatbaar bedrijf te behouden.

De overdekte uitloopruimte in de bestaande gebouwen worden een groot deel van de dagperiode aan de dieren beschikbaar gesteld (vanaf ca 10.00 uur). Dit gebeurt in de ochtend door het oplieren van de schuiven in de openingen van de tussengevel van de nachtstal naar de overdekte uitloop. Tegen het einde van de ochtend, als de dieren een ei hebben gelegd, wordt ook de buitenruimte aan de dieren ter beschikking gesteld. In de buitenruimte die uit grasland bestaat kunnen de dieren scharrelen, zaden eten, bodempikken, een zandbad nemen of een schaduwplek zoeken. Omdat het tijdstip van de avondschemering gedurende het jaar varieert, zullen de dieren in de zomerperiode gedurende een deel van de dag- en avondperiode in de buitenruimte aanwezig kunnen zijn. Op deze manier doen de dieren in natuurlijk gedrag mee in dag- en nachtritme en gaan ze vóór de schemering naar de stal op stok voor de nacht. Als de kippen richting de avondschemering weer binnen zijn dan sluiten de schuiven de openingen in de buitengevel af. Zo wordt voorkomen dat de dieren tijdens de nachtrust koud worden of door roofdieren worden overvallen.

Kippen zijn zogenaamde bosdieren die relatief gemakkelijk naar de volgende 'tak' springen. In de stal komt dat goed van pas om door het volière systeem in hoogte te bewegen naar de verschillende leefzones. In de buitenruimte kan dat een nadeel zijn als de dieren buiten de uitloop in bosschages of in de tuin van de buren willen scharrelen. De bosschages binnen de uitloopruimte kunnen goed gebruikt worden door de legkippen om te scharrelen. Het is echter niet de bedoeling om ook in nabijgelegen percelen van buren rond te scharrelen en de weg terug naar de stal moeilijk terug te kunnen vinden.

Met de beoogde bedrijfsopzet is het mogelijk om volgens het Beter Leven keurmerk van de dierenbescherming te produceren, ook met gebruikmaking van de buitenuitloop

Men kan in de toekomst op de markt een rol van betekenis blijven spelen en is een serieuze partner voor toeleverend en afnemend bedrijfsleven. Door te investeren in dierenwelzijn kan het bedrijf voor de Nederlandse markt blijven produceren en zo invulling geven aan maatschappelijke wensen om duurzaam en gezond voedsel te produceren.

2.3 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Het bedrijf is gelegen in een halfopen landschap. Ten noorden, ten westen en ten oosten ligt een open gebied rond het bedrijf. Aan de zuidzijde van het bedrijfsperceel zijn buurwoningen gelegen en is het bedrijf al landschappelijk ingepast. In de buitenuitloop worden schuilplaatsen voor de dieren aangebracht in de vorm van een te verplaatsen afdakje of plaatselijk beplanting. De schuilplaatsen zijn vereist voor het houden van dieren volgens criteria Beter Leven van de dierenbescherming. Het biedt beschutting tegen zon en regen en het biedt bescherming tegen roofvogels.

Zie voor beplanting bijvoorbeeld onderstaande foto uit 'Bomen voor Buitenkippen', Louis Bolk Instituut, door Monique Bestman:

Om het open landschap te behouden geeft initiatiefnemer echter de voorkeur aan enkele kleine, verplaatsbare afdakjes met een hoogte van ca 0,75 meter:

Doordat de te realiseren omheining een beperkte hoogte heeft en vanaf de openbare weg weinig zichtbaar is, wordt extra beplanting beperkt nodig geacht. Waar de heining wel zichtbaar is heeft het een hoogte van 0,9 meter. Dat komt overeen met een hoogte van alle heiningen die in het buitengebied rond agrarische percelen aanwezig zijn.

Met de donkere metaalgrijze kleurstelling valt de heining in het veld niet op. Er wordt beplanting aangebracht om het hekwerk landschappelijk mooi in te passen. Op de situatietekening in bijlage 1 is bij "aanzicht afrastering" het hekwerk in de kleur grijs ingetekend. Op deze tekening is ook het open karakter van de omheining zichtbaar. De beplanting wordt aan de uitloopzijde van de omheining geplaatst. Ook wordt een extra rij beplanting aan de buitenzijde van de omheining geplaatst. De beplanting zorgt ervoor dat de omheining weinig zichtbaar is. In de winter komt de kleurstelling van de beplanting overeen met de omheining en in de zomerperiode valt het zicht op de omheining weg door het groen van de beplanting.

Ten slotte wordt er een rij extra beplanting aangebracht om de noordzijde en de westzijde van het perceel in te passen zodat gebouwen worden bekleed. Op deze manier zullen alle zijden van de bedrijfsbebouwing met bestaande en met nieuwe beplanting zijn ingepast.

3 BELEIDSKADER

3.1 PROVINCIAAL BELEID

3.1.1 Omgevingsvisie Fryslân 2020 – De romte diele

De provinciale Omgevingsvisie, De romte diele, is op 23 september 2020 door Provinciale Staten vastgesteld. In de Omgevingsvisie staat waar de provincie met de leefomgeving van Friesland naar toe wil: de ambitie en doelen voor de toekomst. Het is een visie voor de lange termijn op een tamelijk hoog abstractieniveau. Het is geen blauwdruk voor hoe Friesland er over 20 à 30 jaar bij ligt. Wel geeft de visie de richting aan waar de provincie met allerlei partijen naar toe wil werken. Samen met verschillende organisaties, inwoners en ondernemers in Friesland geeft de provincie nu invulling aan deze visie. Dit gebeurt in programma's, concrete projecten en initiatieven, en zo nodig ook in regels.

De provinciale Omgevingsvisie vervangt het strategisch beleid van de provincie in het Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en het Verkeer- en vervoerplan. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Daarnaast wil de provincie extra inzetten op vier urgente, integrale opgaven:

- ▶ Friesland vitaal, leefbaar en bereikbaar houden;
- ▶ Energietransitie met kracht voortzetten;
- ▶ Friesland klimaatadaptief inrichten;
- ▶ Versterken biodiversiteit.

De provincie Friesland stimuleert de landbouwsector om de omslag te maken naar een duurzame, natuurinclusieve en grondgebonden kringlooplandbouw. Dit doet de provincie via een integrale Landbouwagenda, die zij samen met diverse partners opstellen, met daarin onder andere het ondersteunen van kennisontwikkeling en voorbeeldprojecten. Het ontwikkelen van nieuwe, houdbare verdienmodellen voor de landbouw is essentieel. Het leveren van maatschappelijke diensten, zoals natuur- en landschapsbeheer, bodembiodiversiteit, waterconservering en -berging, dient volwaardig en structureel te worden vergoed. Dit kan op verschillende manieren: door deze diensten zonder meerkosten in het bedrijf in te passen, door vergoeding uit de markt óf – waar de aanpassingen niet inpasbaar zijn in een regulier verdienmodel – door de overheid.

De voorgenomen ontwikkeling binnen het besluitgebied aan de Mockamawei 18 in Aalsum voldoet aan de uitgangspunten van het provinciaal ruimtelijk beleid en draagt bij aan de doelstellingen uit de Omgevingsvisie. De heining is gewenst in het kader van dierenwelzijn en er kan beter worden ingespeeld op de toenemende vraag naar eieren met het 'Beter Leven keurmerk'. Met deze investering kan het bedrijf ook over een aantal jaren de concurrentie aan en zo op een duurzame wijze gezond voedsel produceren, ook met behoud van een vereist gezinsinkomen. De doelen vanuit de Omgevingsvisie zijn doorvertaald in de "Verordening Romte Fryslân 2014". Dit komt in subparagraaf 3.1.3 aan de orde.

3.1.2 Verordening Romte Fryslân 2014

De Verordening Romte Fryslân 2014 is opgesteld om ervoor te zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In de verordening staan regels over de thema's bundeling, ruimtelijke kwaliteit, wonen, werken, recreatie en toerisme, landbouw, natuur, kustverdediging en duurzame energie. De regels in de verordening zijn een verdere uitwerking van het Streekplan Fryslân 2007 en bevatten de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. De Verordening Romte is op 25 juni 2014 vastgesteld door Provinciale Staten.

Op 18 februari 2015 is de 1^e partiële herziening van de verordening (Romte foar Sinne), met hierin het ruimtelijk beleid voor opstellingen voor zonne-energie, vastgesteld. In 2020 zijn onder duurzame energie nieuwe regels voor zon en wind in de verordening opgenomen. Voor onderhavige ontwikkeling is de geconsolideerde versie van de verordening d.d. 23 maart 2021 geraadpleegd.

Onderhavig bedrijf betreft een pluimveehouderij. In bepaalde gevallen is voor de toekenning van de maatvoering van het bouwperceel bepalend wat de hoofdtak van het bedrijf is. Als de intensieve tak de hoofdactiviteit is, kan het bouwperceel maximaal 1,5 hectare bedragen. De oppervlakte van het vigerende bouwvlak bedraagt circa 1,6 hectare. De gewenste omheining is niet geheel mogelijk binnen het huidige bouwvlak. Wel zou de beoogde omheining binnen een bouwvlak van 1,5 ha kunnen liggen als het bestaande bouwvlak wordt verschoven en vervormd. De verordening biedt in artikel 6 geen nadere regelgeving waaraan het onderhavige plan aan dient te voldoen. Het plan valt binnen de kaders van de provinciale Verordening Romte Fryslân 2014.

Op basis van bovengenoemde aspecten kan worden geconcludeerd dat het plan aansluit bij de uitgangspunten van de Verordening Romte en de omgevings- en structuurvisie van de provincie Friesland.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Verordening Romte Fryslân 2014 vervangen door de Omgevingsverordening. Het ontwerp van de Omgevingsverordening heeft reeds ter inzage gelegen. In afdeling 2.6 staan de regels voor agrarisch bedrijven en aanverwante nevenactiviteiten en bedrijvigheid. De regeling is ten opzichte van de regeling in de Verordening Romte vereenvoudigd en minder gekoppeld aan harde bovengrenzen. Hierdoor is er meer ruimte voor kwalitatief maatwerk, waarbij de omgevingskwaliteiten van de locatie een belangrijke rol spelen.

3.2 GEMEENTELIJK BELEID

3.2.1 Bestemmingsplan Butengebied Dongeradeel

Conform het vigerende 'Bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel' van de voormalige gemeente Dongeradeel is onderhavig agrarisch bedrijf voorzien van de enkelbestemming 'Agrarisch'. Ter plaatse van de bebouwing is een bouwvlak aanwezig, welke is voorzien van de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf'.

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor:

- ▶ het agrarisch grondgebruik;

- ▶ de uitoefening met het agrarisch bedrijf met uitsluitend een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel grondgebonden agrarisch bedrijf”;
- ▶ de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf”;
- ▶ het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van een bouwperceel;

Gebouwen en overkappingen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd. Figuur 3.1 betreft een uitsnede van de verbeelding, behorende bij het vigerende bestemming

Figuur 3.1 Bestemmingsplan “Bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel

In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing. Hierin wordt inzicht gegeven in de aard en omvang van het project, de ruimtelijke effecten en de beleidsmatige motivering.

3.2.2 Goede ruimtelijke ordening

Hierna een bespreking van het wel of niet passen binnen de geldende bestemming op het perceel in relatie tot een goede ruimtelijke ordening.

De ontwikkeling in meer duurzame en diervriendelijke houderij in de agrarische sector gaat snel. Het is niet vreemd dat er bij de vaststelling van het 'Bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel' nog scherp onderscheid gemaakt is tussen grondgebonden en niet-grondgebonden dierhouderij. Inmiddels zijn veel niet-grondgebonden veehouderijen ontwikkeld tot een maatschappelijk gewenst extensief houderijsysteem die steeds minder grootschalig is en steeds meer een verbreding van het bedrijf betekend. Ook aan het bedrijf aan de Mockamawei 18 is deze ontwikkeling niet voorbijgegaan. In het verleden werden er vleeskuikenouderdieren (hennen en hanen) gehouden. Nu is er in dezelfde stallen een overdekte uitloop gerealiseerd en is de nachtstalruimte voor de dieren met 1/3 kleiner geworden. Er worden legkippen gehouden (hennen) in een volièresysteem en de (maatschappelijke) wens is om de dieren ook een buitenuitloop ter beschikking te stellen.

De extra leefruimte voor de dieren in de vorm van de overdekte uitloop bedraagt 50% van de stalruimte. Voor ieder dier dat ook naar buiten kan is nog 4 m² extra buiten uitloop beschikbaar. Omdat er ca 10% van de dieren tegelijkertijd naar buiten gaan is er in de praktijk 40 m² leefruimte buiten beschikbaar.

Met het houden van legkippen volgens criteria Beter Leven** van de dierenbescherming is initiatiefnemer in staat te blijven produceren voor de Nederlands markt. Per dier is dan 4 m² aan grond vereist als extra leefruimte voor de dieren. Zonder deze grond kunnen de dieren niet volgens BL** gehouden worden.

Gemiddeld zijn de weidepercelen het hele jaar ca 8 uur per dag door de dieren in gebruik. In de winterperiode korter en in de zomerperiode wat langer. Dat betekent dat de dieren 1/3 van de tijd extra leefruimte in de vorm van 'weidegang' hebben. Er kan hiermee gesproken worden van een grondgebonden houderij op de graslandpercelen zoals dat in de melkveehouderij gebruikelijk is. In tegenstelling tot melkrunderen gebruiken legkippen de weidepercelen óók in de winterperiode. De 'grondgebonden' weidegang is bij legkippen dus het dubbele in tijd ten opzichte van melkrunderen die in de winter binnen blijven.

In genoemd bestemmingsplan is onder artikel 3.1 'Bestemmingsomschrijving' aangegeven:

De voor 'Agrarische' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. het agrarisch grondgebruik;
- b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met uitsluitend een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel grondgebonden agrarisch bedrijf";
- c. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf";
- d.

Volgens artikel 3.1 onder a is dus het agrarisch grondgebruik toegestaan. De uitloopruimte wordt gebruikt voor het telen van gras en als extra leefruimte voor de legkippen. De dieren gebruiken de grond door scharrelen, bodempikken, wormen zoeken, foerageren en zandbaden. Het grasgewas wordt gebruikt voor het eten van zaden en insecten. Waar het gras lang is wordt het af en toe gemaaid. Het gebruik van de grond en het foerageren op het grasgewas is een 'agrarisch grondgebruik'.

De grond van de buitenuitloop is geen dierruimte waar (extra) dieren gehouden worden of waar ze permanent kunnen verblijven. Het is een extra tijdelijke leefruimte in de buitenlucht ter bevordering van dierenwelzijn, gezondheid en voeding van de dieren

De grond van de buitenuitloop is extensief in gebruik. Het is vrijwillig in gebruik voor de dieren die ook binnen de bestaande gebouwen gehouden kunnen worden.

De te bouwen omheining is niet bedoeld of noodzakelijk voor het houden van dieren in de stallen. De gebouwen zijn voldoende geëquipeerd voor het huisvesten van legkippen in de stal en/of in de overdekte uitloop. De omheining is enkel bedoeld voor de situatie dat (een deel van) de legkippen buiten zijn. Indien de grond niet als buitenuitloop in gebruik kan zijn door de dieren in de stal dan wordt niet voldaan aan criteria voor Beter Leven**.

Volgens artikel 3.1 onder c van de planregels is een pluimveehouderij als 'intensieve veehouderij' niet toegestaan buiten de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf".

Volgens artikel 1, sub 63, van de planregels wordt elk bedrijf met pluimvee gezien als een intensief veehouderijbedrijf, 'met uitzondering van bedrijfsvoeringen waarin dieren worden gehouden overeenkomstig de regels ten aanzien van de biologische productiemethoden'.

De uitloop wordt deels gesitueerd binnen de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf" en deels binnen de bestemming 'Agrarisch' (zonder aanduiding). Artikel 3.1 van het bestemmingsplan bepaalt dat de voor 'Agrarisch' aangewezen gronden onder andere zijn bestemd voor het agrarisch grondgebruik. Artikel 1.10 geeft de volgende definitie van agrarisch grondgebruik: grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden, die zowel bedrijfsmatig als hobbymatig in gebruik zijn.

Het gebruik van de gronden als uitloop en de functie van de omheining is volgens de Raad van State in strijd met de bestemming 'Agrarisch' (ABRvS d.d. 22 juni 2022, zaaknummer 202102343/1/R3). Volgens de Raad van State is met het gebruik van de grond als uitloop geen sprake van een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering overeenkomstig de bestemming grasland waarop een deel van de omheining is voorzien.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan is geen rekening gehouden met de situatie dat er pluimveebedrijven zijn die als niet-grondgebonden worden gezien, maar wel willen beschikken over grasland voor gebruik als uitloop. Daar is behoefte aan gezien de ontwikkelingen in de maatschappij en in de agrarische sector.

Hiermee kan worden gesteld dat het bestemmingsplan niet meer passend is voor de huidige ontwikkelingen in de agrarische sector op het gebied van dierenwelzijn, milieu en maatschappelijke wensen. Met bovenstaande kan gemotiveerd worden dat voor het gebruik van de gronden als uitloop voor kippen en de functie van de omheining kan worden afgeweken van het bestemmingsplan.

4 OMGEVINGSASPECTEN

4.1 MILIEU

Middels de aangevraagde omgevingsvergunning wordt zeker gesteld dat geldende normen qua milieuaspecten niet worden overschreden.

4.1.1 MER-beoordelingsnotitie

In de Wet milieubeheer en het bijbehorende Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is wettelijk geregeld voor welke projecten en besluiten een vorm van m.e.r.-verplichting geldt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen activiteiten waarvoor altijd een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen (m.e.r.-plicht) en activiteiten waarvoor het bevoegd gezag nader moet beoordelen of een m.e.r.-procedure al dan niet nodig is (m.e.r.-beoordelingsplicht). In bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven voor welk type activiteiten het maken van een milieueffectrapportage verplicht is. In bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven voor welk type activiteiten een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen. Op grond van bijlage D categorie 14 geldt voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie met onder andere 40.000 stuks pluimvee een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Daarnaast moet voor elk ruimtelijk plan een m.e.r.-verantwoording uitgevoerd worden. Dit houdt in dat nagegaan moet worden of er activiteiten plaatsvinden die negatieve effecten op het milieu kunnen hebben. De grondslag hiervoor is enerzijds het Besluit m.e.r. (Besluit milieueffectrapportage) en anderzijds de hierna beschreven onderzoeken.

De voorgenomen activiteiten zijn genoemd in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r., maar er is geen uitbreiding van het aantal dieren en er wordt geen nieuw dierenverblijf opgericht. In de nieuwe situatie worden op het bedrijf 30.000 legkippen gehouden. Het aantal te houden dieren binnen de inrichting is gelijk aan de vergunde situatie van 2018. Daarmee hoeft er geen MER-beoordelingsnotitie worden opgesteld.

4.1.2 Bedrijven en milieuzonering

Het milieubeleid en de daarop gebaseerde regelgeving spelen een belangrijke rol bij het ruimtelijk ordeningsbeleid. Beide beleidsterreinen richten zich op de bescherming van de kwaliteit van de (leef)omgeving. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan: het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

De milieuzonering heeft twee doelen:

- ▶ het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- ▶ het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand.

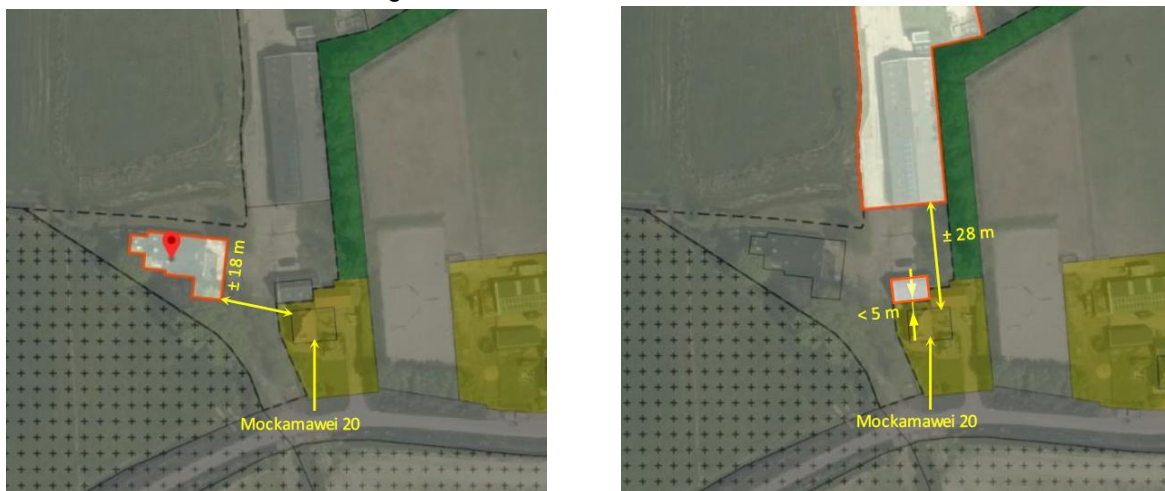
De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de lijst gelden ten opzichte van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’ dan wel ‘gemengd gebied’. In dit geval is sprake van een rustige ligging in het buitengebied met weinig verstoring. Uitgegaan kan worden van het omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Volgens de VNG-lijst vallen de activiteiten op het bedrijf onder de omschrijvingen “Fokken en houden van pluimvee: - legkippen” (SBI-2008: 0147.1) waarvoor de volgende richtafstanden gelden:

- ▶ voor het aspect ‘geurhinder’ => 200 meter,
- ▶ voor het aspect ‘stofhinder’ => 30 meter,
- ▶ voor het aspect ‘geluidhinder’ => 50 meter,
- ▶ voor het aspect ‘gevaar’ => 0 meter.

Binnen de bestemming ‘Agrarisch’ zijn op het perceel drie bouwvlakken aangegeven. Het meest dichtbijgelegen bouwvlak met een gevoelige bestemming ‘Wonen’ ligt op een afstand van ca 2,5 meter. Dit betekent dat niet wordt voldaan aan de richtafstanden voor wat betreft de aspecten ‘geurhinder’, ‘stofhinder’ en ‘geluidhinder’. In de bestaande situatie is dit ook het geval.

Figuur 4.1 Verbeelding bestemmingsplankaart met afstand tussen bouwvlak ‘Agrarisch’ en bouwvlak ‘Wonen’, bron: Ruimtelijke plannen

Twee van de drie bouwvlakken op het perceel Mockamawei 18 zijn niet geschikt (te maken) voor niet-grondgebonden agrarische activiteiten. Het meest noordelijk gelegen bouwvlak is daarvoor wel geschikt. Deze ligt op 28 meter van het bouwvlak voor Wonen aan Mockamawei 20. Ook hierin komt geen verandering met de beoogde situatie voor het plaatsen van een omheining.

De bestaande pluimveestallen op het bedrijf liggen op meer dan 100 meter van het bouwvlak van een woonbestemming in de omgeving. Het is niet te verwachten dat gebouwen voor een niet-grondgebonden houderij op het perceel Mockamawei 18 meer dicht bij de woningen in de omgeving in gebruik zullen komen omdat voor een dergelijk gebruik eenvoudig geen ruimte is op het perceel en binnen het bestemmingsvlak. Met een werkelijke afstand van minimaal 100 meter tot de bestaande stallen, ook in de beoogde situatie wordt voldaan aan genoemde richtafstanden in de VNG-brochure voor 'stofhinder', 'geluidhinder' en 'gevaar'. Voor het onderdeel 'geurhinder' wordt niet voldaan aan de richtafstand van 200 meter.

Het bedrijf met haar omgeving kan worden gezien als omgevingstype 'gemengd gebied' omdat er meerdere agrarische- en woonbestemmingen aanwezig zijn. In dit gemengd gebied kan de richtafstand terug worden gebracht met één afstandsstap. Daarmee wordt de normafstand voor geur 100 meter.

Dicht bij het bouwvlak van de bestemming 'Wonen' voor het perceel Mockamawei 17 wordt geen vergunning voor een omheining aangevraagd. De afstand vanaf het grasland tot dit bouwvlak is 30 meter of meer. Voor het gebruik van het daar gelegen grasland door scharrelende kippen is van belang of dit gebruik strijdig is met de geldende bestemming. Hier is in paragraaf 3.2.2 al op ingegaan.

Voor het onderdeel 'Geluid' wordt hier niet voldaan aan de richtafstand van 50 meter uit de VNG-brochure, maar er is hier geen sprake van een inrichting waarbij een bepaalde minimumafstand gehanteerd moet worden.

De meest dichtbijgelegen bestemmingen zijn daarmee die aan Mockamawei 17 en 20. De milieuaspecten uit de VNG-brochure worden in de volgende paragrafen apart behandeld en daar wordt korthedshalve naar verwezen.

4.2 GEURHINDER

De geuremissie van een veehouderij op de omliggende geurgevoelige objecten moet worden beoordeeld op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Deze wet is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wgv geldt nu voor heel Nederland één toetsingskader voor geur, veroorzaakt door dierenverblijven van veehouderijen in het kader van vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer. In de Wgv staan standaard (landelijke) normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De hoogte van de standaard (landelijke) norm hangt af van het gebied. Bij onderhavig plan moet rekening worden gehouden met deze norm, omdat een overschrijding van deze norm inhoudt dat in beginsel geen goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

De Wgv biedt middels artikel 6 de mogelijkheid aan gemeenten om bij verordening, binnen gestelde marges, afwijkende normen vast te stellen. Zo kunnen oplossingen worden gezocht voor de spanning tussen het voortbestaan en de ontwikkeling van veehouderijen en de ontwikkeling van

dorpskernen of recreatie. De gemeente kan zo een balans vinden tussen de gewenste ruimte voor de veehouderijen enerzijds en de bescherming van gevoelige objecten anderzijds. De gemeente Noardeast-Fryslân heeft in 2022 een eigen geurverordening vastgesteld: 'Geurverordening geurhinder en melkveehouderij Noardeast-Fryslân 2022', maar deze verordening is niet van toepassing op het houden van dieren met een geuremissiefactor, zoals kippen. Daarmee zijn de normen uit het Activiteitenbesluit op onderhavige situatie van toepassing.

Voor dieren met emissiefactor geldt dat de belasting van geurgevoelige objecten binnen wettelijk vastgestelde normen moet blijven. Voor een niet-concentratiegebied, waarin het bedrijf aan de Mockamawei 18 is gelegen, geldt een maximale geurbelasting van 2,0 odour units per kubieke meter lucht (OU/m³) binnen de bebouwde kom en een norm van 8,0 OU/m³ buiten de bebouwde kom. Op dit moment worden op het bedrijf 30.000 legkippen gehouden, met een totale geuremissie van 10.200 OU/sec. De realisatie van de omheining leidt niet tot een toe- of afname van de geuremissie.

De geurverspreiding wordt berekend met het programma V-Stacks Vergunning. Dit programma berekent de verspreiding van geur vanuit een veehouderijbedrijf. Het rekenresultaat is de geurbelasting op in de omgeving gelegen geurgevoelige objecten. Vervolgens toetst het programma of de berekende geurbelasting voldoet aan de norm die van toepassing is. Deze norm moet vooraf worden ingevoerd. Om de geurbelasting te berekenen worden gegevens ingevoerd over het bedrijf (bronnen) en de omliggende geurgevoelige objecten (receptoren). Het programma houdt rekening met de meteorologische gegevens van een heel jaar en met de ruwheid van de omgeving. Uit de resultaten van de geurverspreidingsberekening blijkt dat de voorgenomen activiteit met een hoogste geurbelasting van 3,2 OU per m³ lucht ruimschoots voldoet aan de gestelde norm van 8,0 OU/m³ (zie bijlage 2).

Daarnaast geldt voor alle dieren een minimumafstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde geurgevoelige object. Tot geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom moet een afstand van 25 meter gerekend worden. Ook aan deze afstand wordt ruimschoots voldaan. Het meest nabijgelegen voor geur gevoelige object betreft de woning Mockamawei 20. Deze woning ligt op een afstand van circa 100 meter van pluimveestal A (gevel-gevel afstand). Bovendien wijzigen de afstanden tot de dierenverblijven niet ten opzichte van de vergunde situatie.

Een deel van de legkippen zal in de dagperiode in de buitenloop verblijven en zich al scharrelend verspreiden over de graslandpercelen. Door het plaatsen van de omheining zullen de buitenlopende legkippen niet kunnen komen binnen een afstand van 50 meter van de nabijgelegen woning aan de Mockamawei 20. Hoewel er geen wettelijke afstand tussen een woning en de buitenloop is vastgesteld wordt over het algemeen een minimumafstand van 30 meter gehanteerd. Aan deze afstand wordt ruim voldaan.

Ook ter plaatse van de woning Mockamawei 17 wordt voldaan aan de afstand van 30 meter tot een mogelijke gevel in het bouwvlak van de bestemming "Wonen" ook al is hier geen sprake van een dierenverblijf maar van een buitenloop voor kippen.

Overeenkomstig de Handleiding V-Stacks Vergunning (maart 2021) wordt een overdekte uitloop niet meegenomen als relevant emissiepunt voor het bepalen van de geursituatie in de omgeving van een bedrijf. Eventuele geur van dieren die in de niet-overdekte uitloop verblijven zal dan ook niet meegenomen worden omdat deze lager zal zijn. Er zijn veel minder dieren op enig moment tegelijk buiten dan in de stal of in de overdekte uitloop. Daarnaast verspreiden de dieren zich over de

graslandpercelen om te scharrelen zodat het zwaartepunt van eventuele emissie verder van omliggende woningen af komt te liggen.

Wat er bij legkippen mogelijk geuremissie veroorzaakt is de mest van de dieren, en niet de dieren zelf. De mest van de legkippen blijft in de stal en wordt opgeslagen in de mestopslagloods. Dat de kippenmest voor het overgrote deel in de stal terecht komt wordt veroorzaakt doordat de mest geproduceerd wordt na het eten en drinken door de dieren. Ook uit de jaarlijkse mestbalans die ook voor bedrijven met buitenlopende kippen wordt opgesteld blijkt dat alle pluimveemest wordt opgevangen en geregistreerd wordt afgevoerd.

De aan te leggen omheining heeft geen invloed op de geursituatie in de omgeving. Vanuit het aspect geurhinder zijn er geen belemmeringen voor de realisatie van de omheining omdat ruim wordt voldaan aan de normen zoals gesteld in artikel 3.115 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hiermee is een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden gegarandeerd. De omheining zorgt er ook voor dat de dieren op een bepaalde afstand van omliggende woningen blijven.

4.3 LUCHTKWALITEIT

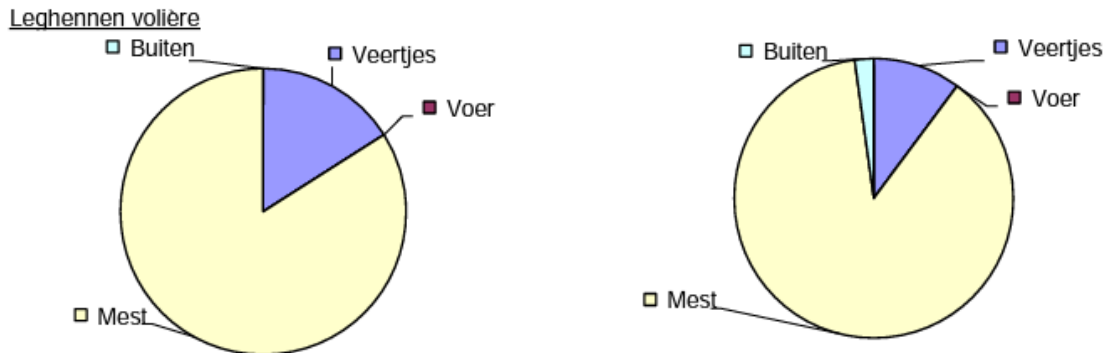
In de Wet Luchtkwaliteit 2007 worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de lucht. Eén van de eisen is een maximumwaarde voor de hoeveelheid fijnstof, uitgedrukt in PM_{10} , die zich in de lucht bevindt. Het Milieu- en Natuur Planbureau beschikt over kaarten met informatie over de luchtkwaliteit in Nederland. Deze gegevens dateren uit 2022. De achtergrondconcentratie van fijnstof (PM_{10}) in de omgeving van Aalsum is circa $14 - 15 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Volgens de wettelijke normen mag deze concentratie maximaal $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. De achtergrondconcentratie van zeer fijnstof ($PM_{2,5}$) in de omgeving van Aalsum is circa $6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Volgens de wettelijke normen mag deze concentratie maximaal $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. De overige stoffen die in de Wet Luchtkwaliteit genoemd worden, waaronder stikstofdioxiden (NO_2 en NO_x), koolmonoxide (CO), benzeen (C_6H_6), zwaveldioxide (SO_2) en lood (Pb), spelen in de landbouw een dermate kleine rol dat deze verwaarloosbaar zijn.

De geproduceerde hoeveelheid fijnstof is afhankelijk van het aantal gehouden dieren en het toegepaste huisvestingssysteem. Op dit moment is de uitstoot van fijnstof PM_{10} 1.950 kilogram per jaar. De dieraantallen in de beoogde situatie wijzigen niet en daarmee zal het realiseren van de omheining niet leiden tot een toe- of afname van de fijnstofemissie PM_{10} . Wel zal de bron van de fijnstofemissie wat wijzigen doordat ca 10% van de dieren buiten de stal is. Dit deel van de stofbron bestaat uit (restanten van) veertjes en huidschilfers van de dieren. Stofbronnen als mest, strooisel en voeders verplaatsen niet naar een plek buiten de stal. Doordat de buitenuitloop ten noorden en ten westen van de dierverblijven is gelegen zal de stofbron die naar buiten de stal verplaatst ook hoofdzakelijk naar het noorden en naar het westen ten opzichte van omliggende gevoelige locaties verplaatsen.

Door het nemen van een zandbad door de buitenlopende kippen kan er een extra bron ontstaan. Deze bron bestaat niet uit fijnstof maar uit zandkorrels die op enkele meters van de bron weer neerdalen.

De uitstoot vanuit een buitenuitloop is heel beperkt omdat de uitloop bestaat uit zand of gras én de bodem buiten de stal meestal aanzienlijk vochtiger is dan de (mest)strooisellaag in de stal. Er komt weinig fijnstof uit vrij omdat bij pluimvee het merendeel van de deeltjes $< 10 \mu\text{m}$ afkomstig is van mest en, in wat mindere mate, van veertjes. De mest wordt door de dieren in de stal gedeponeerd rond de periode dat de dieren eten en drinken. Dit blijkt ook uit de jaarlijkse mestboekhouding van bedrijven met een buitenuitloop, aangezien bij de afgevoerde mest er voldoende mineralen worden gemeten om de mestbalans elk jaar in evenwicht te houden.

De bijdrageverdeling aan fijnstof is te zien in onderstaande figuur 4.2 waar het aantal deeltjes is weergegeven dat bijdraagt aan de concentratie $PM_{2,5}$ en PM_{10} . Te zien is dat ca 80% van de stofdeeltjes afkomstig is van (droge) pluimveemest in de stal.

Figuur 4.2 Bijdrage van de verschillende bronnen aan $PM_{2,5}$ (links) en PM_{10} (rechts) in de lucht van pluimveestallen, bron: Wageningen UR

De fijnstofverspreiding wordt berekend met het verspreidingsmodel ISL3a Versie 2022_1 dd. 10 april 2022. De fijnstofberekeningen zijn als bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. Daaruit blijkt dat de wettelijke norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ niet overschreden wordt. De hoogste concentratie PM_{10} bevindt zich ter hoogte van Mockamawei 20. Deze bedraagt $15,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, waarvan $1,22 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt veroorzaakt door het bedrijf aan de Mockamawei 18. De overige $13,77 \mu\text{g}/\text{m}^3$ is afkomstig van andere bronnen in de omgeving, zoals verkeer, wonen en industrie. Ook de drempelwaarde (35 dagen) voor het gemiddeld aantal overschrijdingen van de grenswaarde van $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor 24-uurgemiddelden over 5 jaar wordt niet overschreden. Het werkelijk aantal overschrijdingsdagen is 6,6. Er wordt hiermee nu ook al voldaan aan de nieuwste WHO-advieswaarde voor PM_{10} van $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat blootstelling aan $PM_{2,5}$ schadelijker is dan blootstelling aan PM_{10} . De kleinere deeltjes van $PM_{2,5}$ dringen dieper in de longen door (WHO, 2006; Brunekreef en Forsberg, 2005). In de Europese richtlijn voor luchtkwaliteit zijn daarom sinds 2008 grens- en richtwaarden voor $PM_{2,5}$ opgenomen. Voor de jaargemiddelde $PM_{2,5}$ -concentratie geldt vanaf 2015 een grenswaarde van $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Daarnaast is een 'indicatieve grenswaarde' voor het jaargemiddelde van kracht van $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De verplichting is om per 1 januari 2015 de fijnstofemissie van $PM_{2,5}$ te beoordelen. In de huidige situatie bedraagt de totale fijnstofemissie $PM_{2,5}$ circa 117 kilogram per jaar. Aangezien de dieraantallen met het plan niet wijzigen, wijzigt deze fijnstofemissie evenmin. De realisatie van de omheining leidt niet echt tot een toe- of afname van de fijnstofemissie $PM_{2,5}$. De emissies van stikstofoxide en fijnstof – veroorzaakt door vrachtverkeer, personenauto's en bestelbusjes en wonen – wijzigen evenmin. De hoogste $PM_{2,5}$ -concentratie in de omgeving van het bedrijf wordt berekend op $6,37 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ter hoogte van Schapendijkje 19. Daarvan is $0,0017 \mu\text{g}/\text{m}^3$ afkomstig van het bedrijf en $6,3681 \mu\text{g}/\text{m}^3$ afkomstig van andere bronnen in de omgeving. Voorgaande betekent dat de situatie met de beoogde omheining de dieren op een grotere afstand dan 50 meter tot omwonenden zal houden. Met de stal en de (buiten)uitloop wordt stofhinder in de omgeving voorkomen en wordt aan regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit voldaan.

Vanuit het aspect luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de gewenste ontwikkeling: het plaatsen van een omheining. Het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen wijzigt hierdoor niet en kan als gunstig beoordeeld worden. Ook wordt voldaan aan de nieuwste WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit.

4.4 GELUID

In de Wet geluidhinder (Wgh) is vastgesteld dat, indien in het besluitgebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg) verkeerslawaaai, akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Het onderhavige plan betreft echter het plaatsen van een omheining rond een deel van de buitenloop voor legkippen. Dergelijke bouwwerken worden niet aangemerkt als geluidgevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder. Bovendien wijzigt met het plan de bestemming van de al bestaande bedrijfswoning niet en worden geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. Derhalve vormt het aspect geluidhinder geen belemmering voor de realisering van het onderhavige plan.

Op het bedrijf zijn een aantal geluidbronnen te benoemen. Voorbeelden van geluidbronnen zijn verkeersbewegingen van voer- en veewagens, ventilatoren en activiteiten als het laden en lossen van de dieren, het lossen van voer of het schoonmaken van de stal en de overdekte uitloop middels een shovel. Als gevolg van het plaatsen van de omheining wijzigen de geluidbronnen binnen de inrichting niet.

De legkippen maken een minimaal geluid als ze in de dag- of avondperiode op de niet-overdekte uitloop aanwezig zijn. Zoals eerder aangegeven zijn ca. 10% van het aantal dieren uit de stal tegelijk in de buitenloop aanwezig. Buitenlopende kippen maken veel minder geluid dan kippen in de stal die zojuist een ei gelegd hebben of die met andere kippen 'enthousiast' zijn over nieuw voer of drinkwater. Buitenlopende kippen zijn vooral actief met het nemen van een zandbad of met foerageren door het eten van zaden en wormen. Er zijn geen (kraaiende) hanen in of buiten de stal aanwezig.

Het geluid van de kippen in een (overdekte) uitloop is wel door een gespecialiseerd geluidsbureau bepaald. Het geluidsbureau, G&O Consult (5845 ZG in Sint Anthonis), geeft als indicatie dat het brongeluid van 'pratende' en scharrelende kippen ca 57 dB(A) is. Op een afstand van 50 meter van de bron zal het geluidsniveau dan ca 35 tot 40 d(B) zijn. Het uiteindelijke geluidsniveau is in iedere situatie anders. Dat wordt beïnvloed door de afstand tussen bron en ontvanger, de uitvoering van de bodem en vooral door afscherming door aanwezige gebouwen. Zo heeft een zachte bodem een dempend effect op geluid, en gebouwen zorgen voor afscherming van het geluid. In de situatie van Mockamawei 18 wordt geluid van legkippen in de omgeving afgeschermd door bestaande gebouwen en/of is de afstand tussen bron en receptor groter dan 50 meter zodat kan worden aangenomen dat aan geldende geluidnormen kan worden voldaan.

De heining rond de buitenuitloop staat op minimaal 50 meter tot een gevel in een geluidgevoelige bestemming. Gelet op die afstand en op het brongeluid kan worden voldaan aan de geldende geluidnormen zoals opgenomen in artikel 2.17, lid 5 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Ter plaatse van Mockamawei 17 is geen vast opgestelde installatie of toestel binnen een inrichting waarvan het geluid moet worden meegenomen in de beoordeling. Wel is er een activiteit 'buitenloop voor legkippen'. Deze is echter ter plaatse van Mockamawei 17 niet binnen de inrichting gelegen en hoeft daarom niet worden meegenomen in de geluidbeoordeling. In de niet overdekte uitloop heeft

1 legkip ca 40 m² aan weide ter beschikking. Er zullen dan ook weinig kippen in de buurt van Mockamawei 17 aanwezig zijn. Daardoor kan goed voldaan worden aan de geluidnorm van 50 en 45 dB(A) uit het Activiteitenbesluit voor de dag- en avondperiode.

Omdat aan geluidnormen wordt voldaan is voor het aspect geluid sprake van een goede ruimtelijke ordening. Een hogere of lagere omheining zal overigens geen invloed hebben op het geluidniveau door buitenlopende kippen.

4.5 EXTERNE VEILIGHEID

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's en effecten van calamiteiten, alsmede het bevorderen van de veiligheid van personen in de omgeving van activiteiten (bedrijven en transport) met gevaarlijke stoffen. Dat gebeurt door te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden, door de zelfredzaamheid te bevorderen en door de calamiteitenbestrijding te optimaliseren.

Ten aanzien van externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in:

1. Plaatsgebonden risico (PR):

Dit is een maat voor de kans dat iemand dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met een gevaarlijke stof. De gestelde norm is een ten minste in acht te nemen grenswaarde (PR 10⁻⁶/jr.) die niet mag worden overschreden ten aanzien van kwetsbare objecten, alsmede een zoveel mogelijk te bereiken richtwaarde (PR 10⁻⁶/jr.) ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten.

2. Groepsrisico (GR):

Dit is een maat voor de kans dat een grotere groep tegelijkertijd dodelijk getroffen kan worden door een calamiteit met gevaarlijke stoffen. De gestelde norm is een oriënterende waarde waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Het groepsrisico moet verantwoord worden voor het gebied waarbinnen zich de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen voordoen.

De aanwezige risico's zijn zeer afhankelijk van het brontype. De relevante typen zijn:

- ▶ Bedrijven;
- ▶ Vervoer van gevaarlijke stoffen (per spoor, over de weg, het water);
- ▶ Hoogspanningslijnen;
- ▶ Ondergrondse (gas)leidingen (c.q. buisleidingen).

Het besluitgebied is op de risicokaart (www.risicokaart.nl) niet aangewezen als gelegen in (de nabijheid van) een risicogebied van een bedrijf met betrekking tot de externe veiligheid. De locatie van initiatiefnemer is op voldoende afstand van een risicolocatie gelegen. Met het voornemen voor realisatie van de omheining wordt er geen kwetsbare objecten binnen de risicocontour gerealiseerd. Het aspect externe veiligheid vormt dan ook geen belemmering door de omheining op het bedrijf aan de Mockamawei 18 in Aalsum.

4.6 ECOLOGIE

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Daarbij zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet geïntegreerd in één wet.

De Wet natuurbescherming is gericht op:

- ▶ het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- ▶ het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- ▶ het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Onderhavige ontwikkeling vindt niet plaats in de nabijheid van een gebied dat is aangewezen in het Nationaal Natuur Netwerk. Er ontstaat geen versnippering van het samenhangende netwerk en de ecologische functie wordt niet aangetast.

Gezien de afstand tot de aanwezige natuurgebieden zullen de effecten van het bedrijf – waaronder geluid, licht, geur en fijn stof – geen schade toebrengen aan deze gebieden. Het aantal dieren neemt niet toe, waardoor er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie of -depositie. Dit komt in het vervolg van deze paragraaf nader aan de orde. Geconcludeerd kan worden dat de ecologische functie van de omliggende natuurgebieden niet wordt aangetast.

WAV-GEBIEDEN

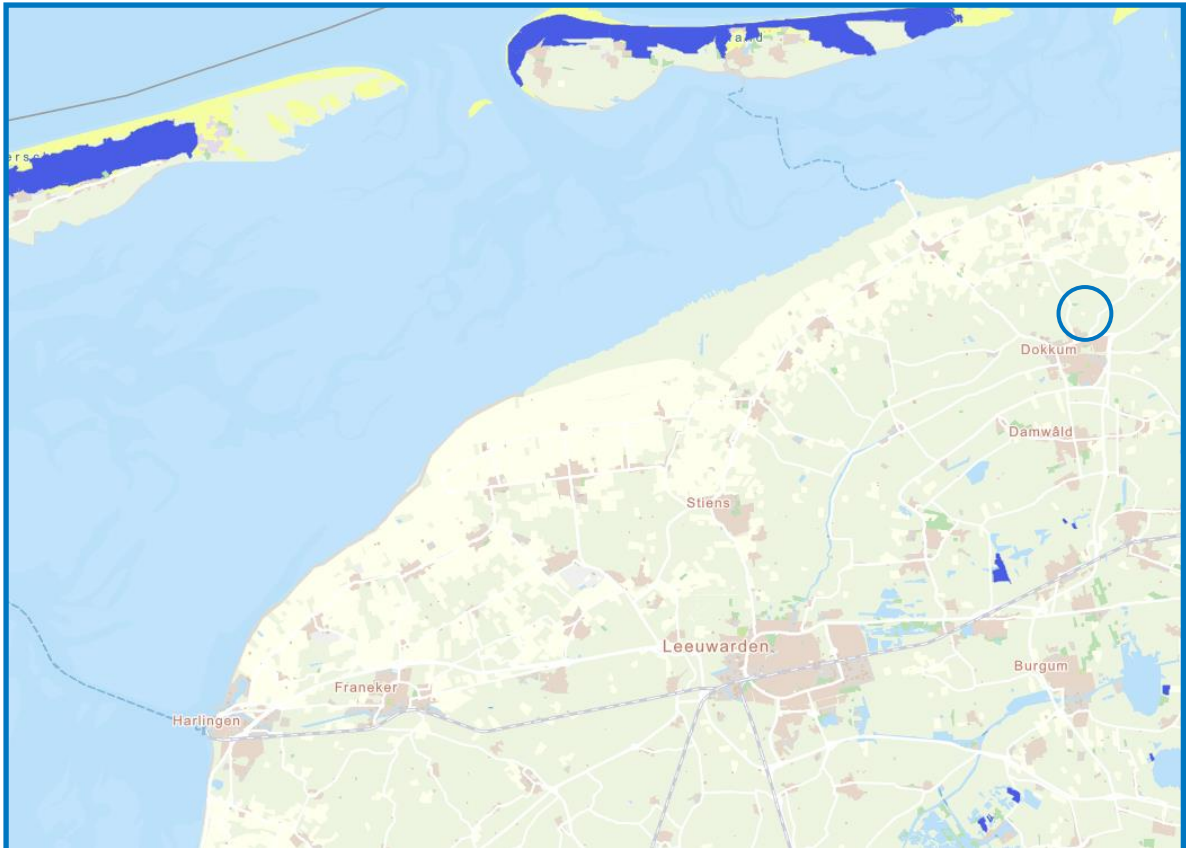
Kwetsbare gebieden zijn gebieden welke, in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), zijn aangewezen als voor verzuring gevoelig. Met de Wav wordt een aanvullend zoneringsbeleid gevoerd, ter bescherming van voor verzuring gevoelige natuur. Deze wet geldt sinds 8 mei 2002 en is op 1 mei 2007 aangepast. De wet schrijft voor dat binnen zeer kwetsbare gebieden en in een zone van 250 meter daaromheen, in aanvulling op de generieke eisen, de volgende maatregelen gelden:

- ▶ vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen is niet mogelijk;
- ▶ bestaande veehouderijen hebben beperkte uitbreidingsmogelijkheden, namelijk tot een voor deze veehouderijen vastgelegd emissieplafond.

Zeer kwetsbare gebieden worden aangewezen bij besluit van Provinciale Staten. Bij dit besluit hoort een kaart waarop de begrenzing van de gebieden nauwkeurig wordt aangegeven. Bij de aanwijzing

dient rekening te worden gehouden met een aantal aspecten, zoals de natuurwaarden, de grootte van het gebied en de gevolgen van de aanwijzing voor bestaande veehouderijen.

Binnen de provincie Friesland zijn verschillende Wav-gebieden aangewezen. In figuur 4.1 is de ligging van de Wav-gebieden ten opzichte van de locatie inzichtelijk gemaakt. De locatie aan de Mockamawei 18 is niet gelegen binnen (de 250-meter zone van) een Wav-gebied. De wijziging van de bedrijfssituatie behoeft dan ook niet aan de Wet ammoniak en veehouderij getoetst te worden.

Figuur 4.2 Kaart Landbouw – Zeer kwetsbare natuur WAV (planlocatie), bron: www.fryslan.nl

NATURA 2000-GEBIEDEN

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlakte van meer dan 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met

alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen.

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2). Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan.

Op 27 juli 2018 heeft de provincie Friesland, in het kader van de Wet natuurbescherming, voor het bedrijf aan de Mockamawei 18 een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming verleend. Met onderhavig plan voor de omheining is er geen toename van stikstofdepositie op natuur. Daarmee kan worden gesteld dat de beoogde situatie geen significant negatief effect heeft op natuur.

4.6.1 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten:

- ▶ soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- ▶ soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- ▶ andere soorten (artikel 3.10).

Voor alle activiteiten met een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten is toetsing aan deze wet noodzakelijk. Beschermde soorten kunnen overal voorkomen. Bij de totstandkoming van een nieuw ruimtelijk plan, moet worden voorkomen dat conflicten met de soortenbescherming ontstaan en dient dus vooraf een beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming plaats te vinden.

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten, aangezien de omheining langs verharding en langs grasland wordt gerealiseerd. Wel kunnen in het voorjaar vogels gaan broeden in de bestaande singelbeplanting waarlangs de omheining zal worden geplaatst. Werkzaamheden worden om die reden buiten het broedseizoen (globale richtlijn 15 maart – 15 juli) uitgevoerd. Versturende werkzaamheden zijn zo beperkt mogelijk (algemene zorgplicht). Ook materialenopslag zullen geen verstorend effect hebben binnen of buiten het besluitgebied.

4.7 WATERPARAGRAAF

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Om de problemen van wateroverlast en verdroging het hoofd te bieden is een ingrijpende herinrichting van het watersysteem nodig. De Commissie Waterbeheer voor de 21^e eeuw pleit voor de toepassing van een drietrapsstrategie voor het waterbeheer:

- ▶ eerst vasthouden van het regenwater in het gebied waar het valt;

- ▶ vervolgens het bergen van wateroverschotten in speciaal daarvoor aangelegde voorzieningen of aangewezen gebieden;
- ▶ pas dan het water afvoeren via waterlopen en gemalen.

Het plaatsen van de omheining heeft geen invloed op waterafvoer, waterberging of op grondwaterstand.

4.8 DIER- EN VOLKSGEZONDHEID

Naar de risico's van veehouderijen voor de gezondheid van mensen die in de omgeving van veehouderijen verblijven is recent veel onderzoek gedaan. In een uitgebreid onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) door NIVEL, Universiteit van Utrecht en RIVM, in plattelandsgemeenten met veel veehouderijen wordt een verhoogd aantal luchtwegklachten en gevallen van longontsteking gerapporteerd, vooral op locaties waar meerdere veehouderijen in de directe omgeving aanwezig zijn. (Bijvoorbeeld RIVM Rapport 2017-0062). Naar de oorzaak hiervan wordt nader onderzoek gedaan. Er wordt geen relatie gevonden met bepaalde diercategorieën, met uitzondering van geitenhouderijen. In de VGO-onderzoeken wordt aangegeven dat er sinds 2014 geen verhoogde kans op longontsteking gevonden wordt bij omwonenden van pluimveebedrijven. In de verschillende onderzoeken is geen onderscheid gemaakt in bedrijven met en zonder dieren die buiten lopen. Over het algemeen worden buitenlopende koeien, varkens of kippen als positief ervaren. Tot heden zijn geen onderzoeken bekend waarbij negatieve effecten voor omwonenden worden gerapporteerd.

Naast eventuele negatieve effecten zijn er in de VGO-onderzoeken positieve effecten gevonden: wonen in de buurt van een veehouderij blijkt een beschermend effect te hebben op het ontwikkelen van atopie, vooral op heel korte afstand van een veehouderij. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in de omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van kunnen hebben. Het Longfonds geeft aan de positieve effecten nader te onderzoeken: "De preventieve werking van boerderijstof zetten we in tegen astma", zie <https://www.longfonds.nl/onderzoek/astma-voorkomen/boerderijstof>.

Het bedrijf aan de Mockamawei 18 ligt niet in een veedicht gebied. Er liggen minder dan 15 veehouderijen binnen een straal van 1 kilometer. In de VGO-onderzoeken wordt bij deze dichtheid geen verhoogd risico gevonden. Door de grote afstand tot andere veehouderijen is er ook geen risico op onderlinge beïnvloeding wat betreft ziektedruk. De risico's voor de gezondheid van omwonenden worden op grond van de resultaten uit de VGO-onderzoeken als gering beoordeeld.

Door het plaatsen van de omheining blijft het aantal dieren op het bedrijf gelijk. Er zal geen andere emissie optreden dan in de vergunde situatie. Door de omheining voldoende hoog te maken wordt voorkomen dat enkele kippen naar omliggende percelen kunnen gaan.

Binnen het bedrijf worden de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen om de insleep van dierziekten te voorkomen. Toegang tot het dierenverblijf is uitsluitend toegestaan met bedrijfskleding. Op het bedrijf is een kleedruimte met douches voor mensen die in de stal moeten werken. Toegang tot de stal is alleen toegestaan, nadat de hygiënisluis is doorlopen.

Algemeen wordt aangenomen dat beplanting zorgt voor een afvang van deeltjes in de lucht. Door het aanbrengen van extra beplanting rond het bedrijfsperceel zal ook de afvang van (stof)deeltjes groter zijn. Naast de waardering voor een groen bedrijfsaanzicht mag dit aspect van landschappelijke inpassing niet onopgemerkt blijven.

Het aspect (volks)gezondheid is betrokken in de ruimtelijke afweging van dit planvoornemen. Door de gelijkblijvende dieraantallen, managementmaatregelen en het feit dat er slechts weinig veehouderijen in de omgeving zijn gelegen, zijn er geen negatieve effecten op de gezondheid van omwonenden te verwachten. Deze inschatting is gemaakt op basis van meest recente wetenschappelijke inzichten omtrent effecten van veehouderij op de omliggende omgeving.

5 UITVOERBAARHEID

5.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

De grond waarop de gewenste ontwikkelingen plaatsvinden, is in eigendom van initiatiefnemer. Omdat de omheining een particuliere ontwikkelingen betreft, zijn hier voor de gemeente geen financiële consequenties aan verbonden. De ontwikkelingskosten worden geheel door de initiatiefnemer gedragen. De kosten welke verbonden zijn aan het doorlopen van de noodzakelijke procedures worden verrekend in de leges.

Het is niet de verwachting dat planschade optreedt. De omheining op het bedrijf aan de Mockamawei 18 zorgt namelijk niet voor een beperking van de activiteiten uitgevoerd door (agrarische) bedrijven in de omgeving. Bovendien is er geen nadelig effect voor omwonenden. Onderhavig plan betreft een particulier initiatief. Daarom wordt een planschadeovereenkomst tussen initiatiefnemer en de gemeente gesloten. Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

5.2 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

In het kader van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt deze ruimtelijke onderbouwing voor overleg toegezonden aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De reacties die uit het wettelijk vooroverleg binnenkomen, worden als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

De plannen worden afgewikkeld middels een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de zogenaamde 'buitenplanse afwijking'. Op deze vergunningsaanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure (artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) van toepassing. De uitgebreide procedure duurt 26 weken (soms verlengd met zes weken), waarna het college de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan vaststellen. Het ontwerpbesluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning wordt vervolgens ter inzage gelegd voor de duur van 6 weken. De bekendmaking hiervan gebeurt in het Gemeenteblad en de gebruikelijke lokale media. Eenieder kan gedurende deze periode een zienswijze kenbaar maken. De reacties zullen worden samengevat en beantwoord. Tegen het uiteindelijke besluit kunnen belanghebbenden beroep instellen. De voornoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan aan.

6 CONCLUSIE

Aan de Mockamawei 18 in Aalsum exploiteert initiatiefnemer een pluimveehouderij. Op het bedrijf zijn, naast de bedrijfswoning met bijgebouwen, diverse agrarische bedrijfsgebouwen aanwezig. De pluimveestallen bieden ruimte voor het houden van legkippen in dierverblijven met een overdekte uitloop en ook is er een niet-overdekte uitloop. Conform de vigerende omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) mogen in de stallen 30.000 scharrelkippen worden gehouden.

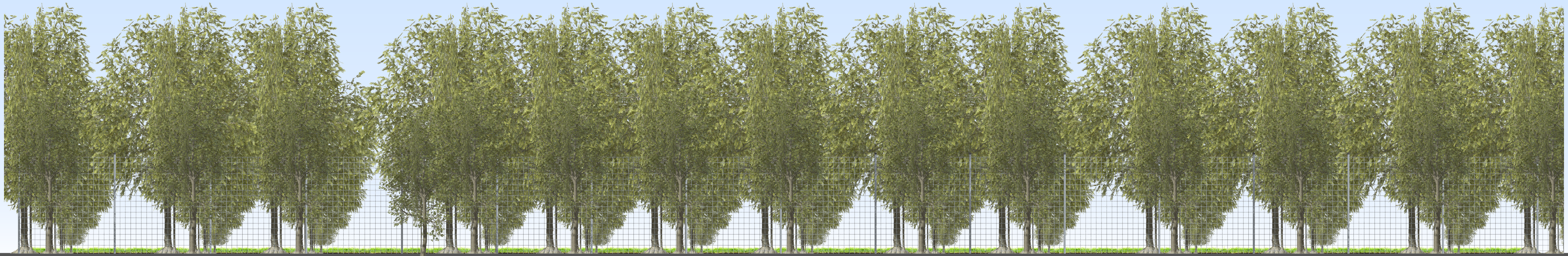
De initiatiefnemer wenst duurzaam te produceren, door de legkippen op het bedrijf meer leefruimte te geven; een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Daartoe wil het bedrijf een omheining plaatsen om te voorkomen dat de legkippen naar omliggende percelen (van derden) kunnen gaan. Het aantal te houden dieren binnen de inrichting blijft gelijk aan de vergunde situatie.

Met de beoogde ontwikkeling wordt de toegestane hoogte van een omheining buiten het aangegeven bouwvlak overschreden. De omheining heeft een functie voor het houden van legkippen met een buitenuitloop omdat voorkomen moet worden dat de dieren naburige percelen betreden. De pluimveehouderij in de bestaande en nieuwe situatie moet worden gezien als een niet-grondgebonden veehouderij in de zin van het bestemmingsplan. De uitloop en de omheining worden dus gebruikt voor een niet-grondgebonden agrarische bedrijf. De uitloop bevindt zich voor een deel binnen de bestemming Agrarisch (zonder aanduiding niet-grondgebonden agrarisch bedrijf). Dit is in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan, waarin is aangegeven dat een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bouwperceel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf” is toegestaan.

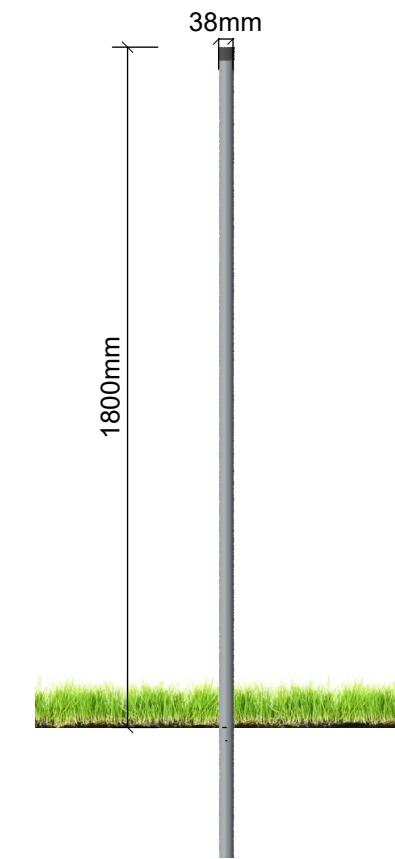
In artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is bepaald dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Dit is aangetoond in onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

BIJLAGE 1 SITUATIETEKENING

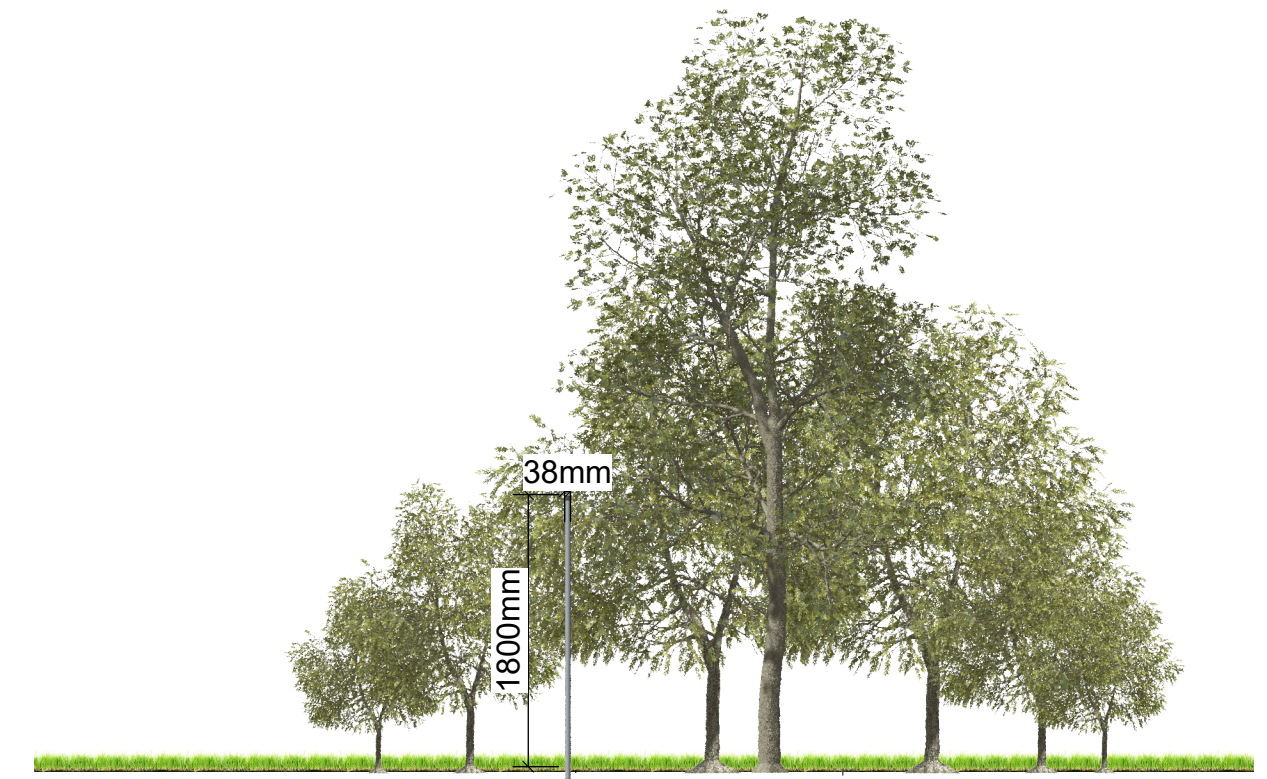
▶ Situatietekening bedrijf Mockamawei 18 in Aalsum

AANZICHT AFRASTERING

Dwarsaanzicht hekwerk schaal 1:20

Dwarsdoorsnede schaal 1:50
uitloopweide

SITUATIE

kadastrale gemeente: Ee
sectie: G nr: 177, 178, 186
schaal: 1 : 2000

- perceel
- gebouw bestaand
- afrastering 180 cm hoog kleurstelling hekwerk: metaal (grijs)
- afrastering 90 cm hoog kleurstelling hekwerk: metaal (grijs)
- bedrijfswoning
- omliggende bebouwing
- erfverharding
- bouwvlak huidig

TEKENING NIET GESCHIKT VOOR UITVOERING

PROJECT
Aanvraag omgevingsvergunning voor omheining
aan de Mockamawei 18 Aalsum.

ONDERWERP
Doorsneden, aanzicht, situatieschets

OPDRACHTGEVER
[Redacted]

ADVISEUR :
GETEKEND :
CONTROLE :
SCHAALEN : 1 : 2000 / 1 : 50 / 1 : 20
FORMAAT : 420 x 594
DATUM : 11 april 2023 AW

PROJECTNR.
166608
TEKENINGNR.

Bv-omheining

BIJLAGE 2 GEUR

► Geurverspreidingsberekening beoogde situatie

Voor de geurverspreidingsberekeningen is gebruik gemaakt van de emissienormen zoals die in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) voor de diercategorie legkippen in volièrehuisvesting is opgenomen. Daarin is voor dit emissiearm systeem een emissiefactor van 0,34 OUE/sec. als norm aangegeven. Met het houden van 15.000 legkippen in volièresysteem is de totale emissie dan $15.000 \times 0,34 = 5.100$ OUE/sec. Ook de overige invoerparameters zijn in de hiernavolgende berekening weergegeven.

Overeenkomstig de 'Handleiding V-Stacks Vergunning' (maart 2021) wordt de overdekte uitloop niet meegenomen als relevant emissiepunt omdat de stal en de overdekte uitloop onder onderdruk blijven, ook als de stal naar de buitenloop geopend is. Omdat er op de buitenloop nog minder dieren aanwezig zijn dan in de overdekte uitloop wordt eventuele geur vanuit de buitenuitloop ook vanuit de stal meegerekend. Dit omdat geur met name afkomstig is van dierlijke mest. In de praktijk is in de buitenuitloop geen geur waarneembaar. De eventuele geurbron van de buitenlopende kippen zal over de gehele buitenuitloop verspreid zijn. Als we secundair wel met deze kleine geurbron rekening houden dan zal deze licht verplaatsen in noordwestelijke richting ten opzichte van de twee stallen. Dit is een afwaartse beweging van de nabijgelegen voor geur gevoelige objecten.

Naam van de berekening: [REDACTED]

Gemaakt op: 2023-02-22 16:56:43

Rekentijd: 0:00:27

Naam van het bedrijf: [REDACTED]

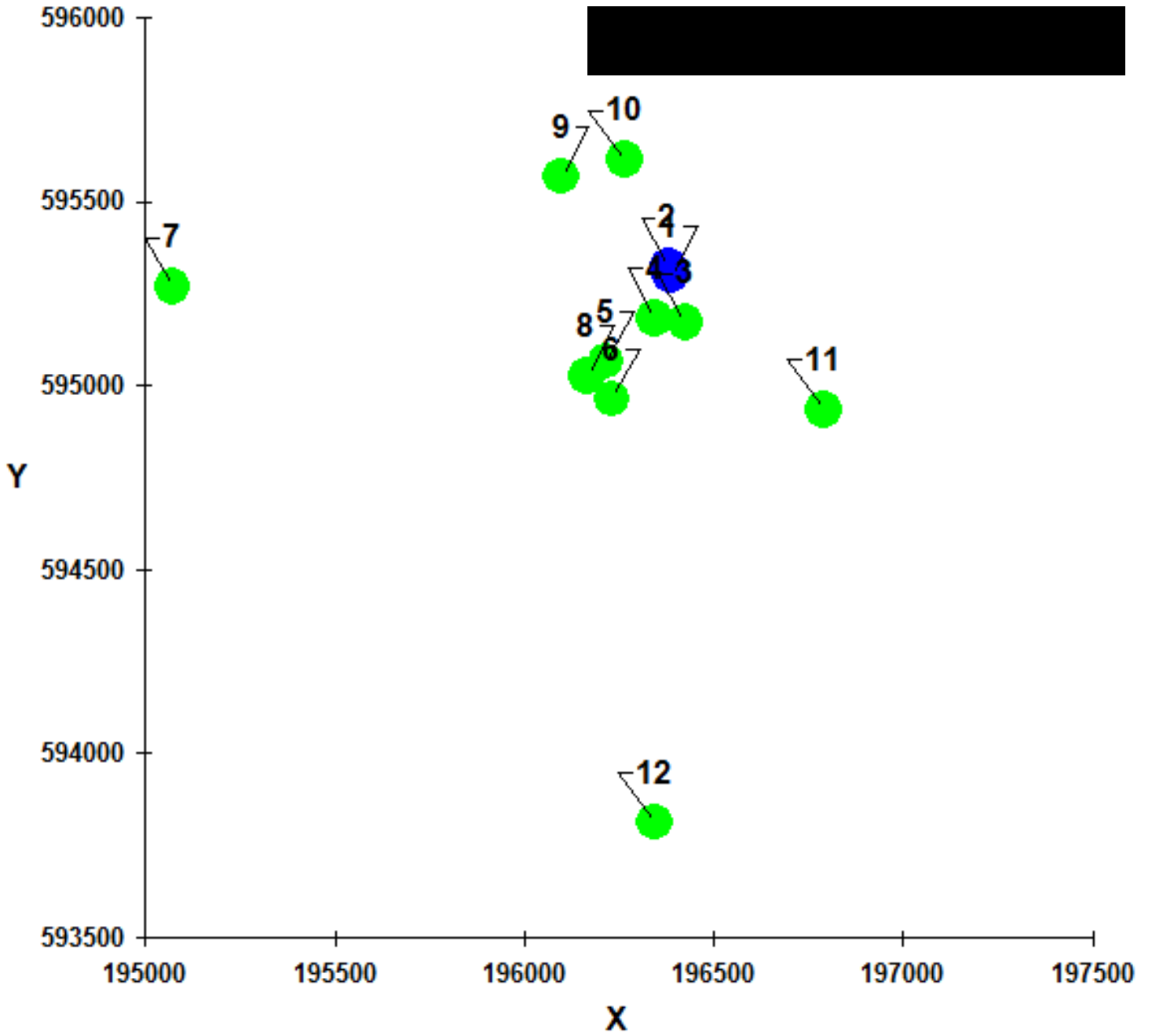
Berekende ruwheid: 0,090 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal A	196 386	595 298	5,8	0,8	4,00	5 100	3,9
2	Stal B	196 381	595 322	5,8	0,8	4,00	5 100	3,9

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
3	Mockamawei 24	196 425	595 170	8,0	3,2
4	Mockamawei 20	196 346	595 182	8,0	3,2
5	Mockamawei 17	196 217	595 065	8,0	0,9
6	Mockamawei 15	196 231	594 964	8,0	0,6
7	Mockamawei 14	195 071	595 268	8,0	0,1
8	Mockamawei 12	196 166	595 026	8,0	0,6
9	Droppingwei 1	196 098	595 569	8,0	0,7
10	Droppingwei 3	196 265	595 613	8,0	1,1
11	Dokkumwei 1	196 790	594 934	8,0	0,4
12	Schapedijkje 19	196 345	593 812	2,0	0,1

BIJLAGE 3 FIJNSTOF

► Resultaten fijnstofberekening

Voor de berekeningen van de fijnstofverspreiding in de omgeving is gebruik gemaakt van 'Emissiefactoren fijnstof voor veehouderij' (maart 2023) voor de diercategorie legkippen in volièrehuisvesting. Daarin is voor dit systeem een emissiefactor van 65 gram/dier/jaar als norm opgenomen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de emissie het hele jaar en 24 uur per dag zal plaatsvinden.

Met het houden van 15.000 legkippen in een stal met volièresysteem is de totale emissie van fijnstof dan $15.000 \times 65 = 975$ kg. Ook de overige invoerparameters zijn in de hiernavolgende berekening fijnstofverspreiding weergegeven.

Overeenkomstig de 'Handleiding V-Stacks Vergunning' (maart 2021) en voetnoot 11 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) wordt de uitloop niet meegenomen als relevant emissiepunt.

Gebiedsgegevens

Naam van deze berekening: Dijkstra, Mockamawei 18 Aalsum

Berekend op: 2023/02/22 17:33:41

Project: Dijkstra, Mockamawei 18 Aalsum

RD X coördinaat: 196 000

Lengte X: 1000

Aantal Gridpunten X: 11

RD Y coördinaat: 595 000

Breedte Y: 1000

Aantal Gridpunten Y: 11

Berekende ruwheid: 0.059

Eigen ruwheid

Eigen ruwheid: 0.000

Type Berekening: PM10

Rekenjaar: 2022

Soort Berekening: Contour

Toets afstand: n.v.t.

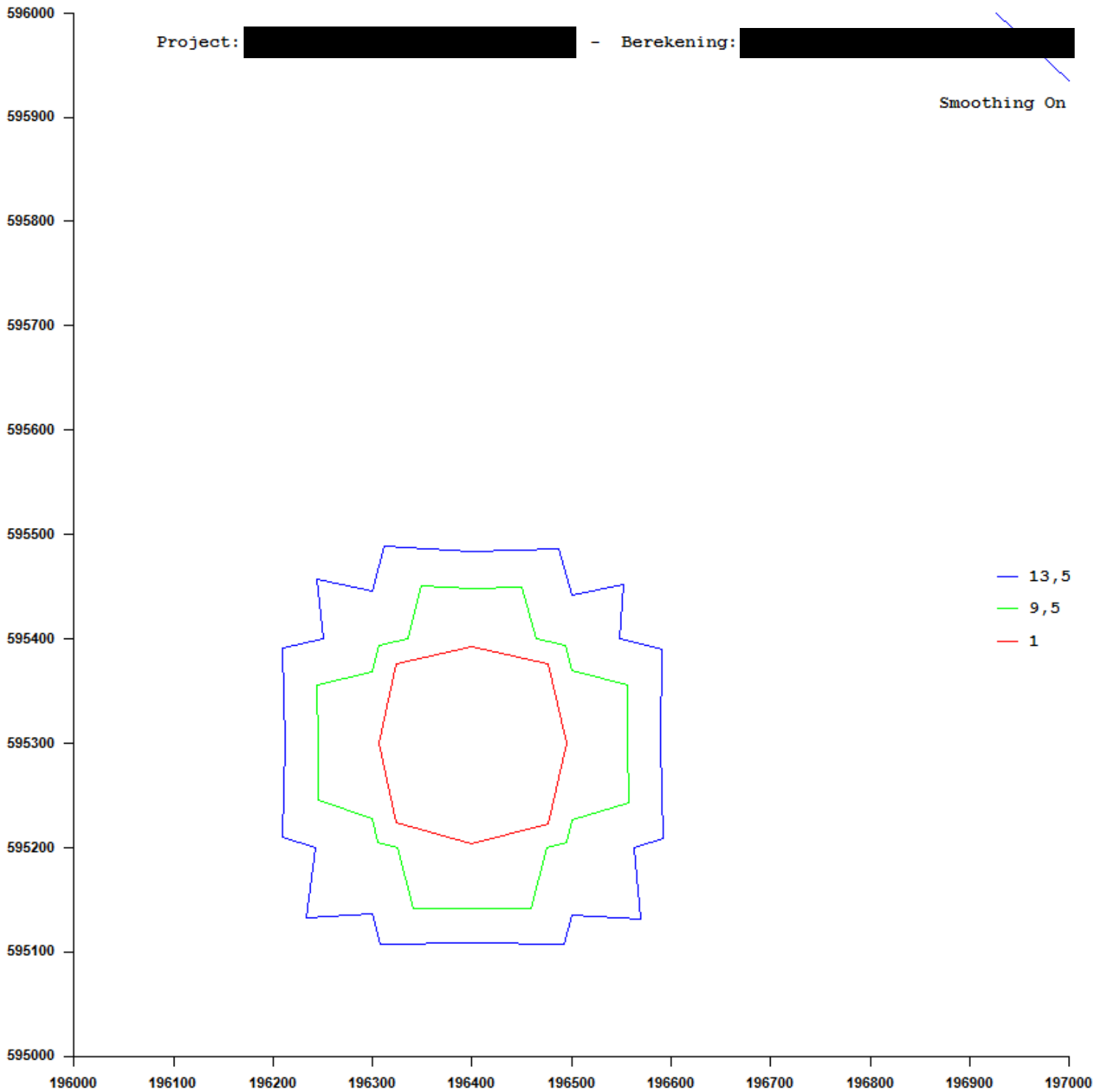
Onderlinge afstand: n.v.t.

Uitvoer directory:

Te beschermen object	RD X Coord.	RD Y Coord.	Concentratie	Overschrijding
Naam:	[m]	[m]	[microgram/m3]	[dagen]
Mockamawei 24	196 425	595 170	14.93	6.1
Mockamawei 20	196 346	595 182	15.00	6.6
Mockamawei 17	196 217	595 065	14.16	6.1
Mockamawei 15	196 231	594 964	13.78	6.0
Mockamawei 14	195 071	595 268	13.42	6.0
Mockamawei 12	196 166	595 026	14.08	6.0
Droppingwei 1	196 098	595 569	14.05	6.0
Droppingwei 3	196 265	595 613	14.18	6.0
Dokkumwei 1	196 790	594 934	13.71	6.0
Schapedijkje 19	196 345	593 812	13.58	6.0
Mockamawei 26	196 649	595 158	14.24	6.0
Mockamawei 19	196 758	595 137	14.08	6.0

Brongegevens

Naam : Stal A	Type: AB
RD X Coord.: 196 386	RD Y Coord.: 595 298
	Emissie: 0.03092
hoogte van emissiepunt: 5.80	hoogte van gebouw: 5.3
verticale uitreesnelheid: 4.00	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 196 386
diameter van emissiepunt: 0.80	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 595 297
temperatuur van emisstroom: 285.00	lengte van gebouw: 90.00
	breedte van gebouw: 16.00
	orientatie van gebouw: 11.00
Naam : Stal B	Type: AB
RD X Coord.: 196 381	RD Y Coord.: 595 322
	Emissie: 0.03092
hoogte van emissiepunt: 5.80	hoogte van gebouw: 5.3
verticale uitreesnelheid: 4.00	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 196 382
diameter van emissiepunt: 0.80	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 595 320
temperatuur van emisstroom: 285.00	lengte van gebouw: 90.00
	breedte van gebouw: 16.00
	orientatie van gebouw: 11.00

Gebiedsgegevens

Naam van deze berekening: [REDACTED] Berekend op: 2023/02/22 17:39:45

Project: [REDACTED]

RD X coördinaat: 196 000 Lengte X: 1000 Aantal Gridpunten X: 11
 RD Y coördinaat: 595 000 Breedte Y: 1000 Aantal Gridpunten Y: 11
 Berekende ruwheid: 0.059 Eigen ruwheid Eigen ruwheid: 0.000
 Type Berekening: PM2.5 Rekenjaar: 2022
 Soort Berekening: Contour Toets afstand: n.v.t. Onderlinge afstand: n.v.t.
 Uitvoer directory:

Te beschermen object	RD X Coord.	RD Y Coord.	Concentratie	Overschrijding
Naam:	[m]	[m]	[microgram/m3]	[dagen]
Mockamawei 24	196 425	595 170	6.280	n.v.t.
Mockamawei 20	196 346	595 182	6.280	n.v.t.
Mockamawei 17	196 217	595 065	6.250	n.v.t.
Mockamawei 15	196 231	594 964	6.340	n.v.t.
Mockamawei 14	195 071	595 268	6.160	n.v.t.
Mockamawei 12	196 166	595 026	6.250	n.v.t.
Droppingwei 1	196 098	595 569	6.250	n.v.t.
Droppingwei 3	196 265	595 613	6.260	n.v.t.
Dokkumwei 1	196 790	594 934	6.340	n.v.t.
Schapedijkje 19	196 345	593 812	6.370	n.v.t.
Mockamawei 26	196 649	595 158	6.260	n.v.t.
Mockamawei 19	196 758	595 137	6.250	n.v.t.

Brongegevens

Naam : Stal A	Type: AB
RD X Coord.: 196 386	RD Y Coord.: 595 298
	Emissie: 0.00186
hoogte van emissiepunt: 5.80	hoogte van gebouw: 5.3
verticale uitreesnelheid: 4.00	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 196 386
diameter van emissiepunt: 0.80	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 595 297
temperatuur van emisstroom: 285.00	lengte van gebouw: 90.00
	breedte van gebouw: 16.00
	orientatie van gebouw: 11.00
Naam : Stal B	Type: AB
RD X Coord.: 196 381	RD Y Coord.: 595 322
	Emissie: 0.00186
hoogte van emissiepunt: 5.80	hoogte van gebouw: 5.3
verticale uitreesnelheid: 4.00	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 196 382
diameter van emissiepunt: 0.80	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 595 320
temperatuur van emisstroom: 285.00	lengte van gebouw: 90.00
	breedte van gebouw: 16.00
	orientatie van gebouw: 11.00

